

ПОДАТКОВА КОНСУЛЬТАЦІЯ

Головне управління ДФС у Донецькій області розглянуло звернення платника щодо коригування фінансового результату до оподаткування на суму штрафних (фінансових) санкцій, нарахованих за рішенням контролюючих органів за порушення вимог податкового законодавства та, керуючись ст. 52 Податкового кодексу України (далі – Кодекс), повідомляє таке.

Відповідно до пп. 134.1.1 п. 134.1 ст. 134 Кодексу об'єктом обкладення податком на прибуток підприємств є прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності підприємства згідно з національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку або міжнародними стандартами фінансової звітності, на різниці, які виникають відповідно до положень Кодексу.

Підпунктом 140.5.11 п. 140.5 ст. 140 Кодексу встановлено, що фінансовий результат податкового (звітного) періоду збільшується платником податку на суму витрат від визнаних штрафів, пені, неустойок, нарахованих відповідно до цивільного законодавства та цивільно-правових договорів на користь осіб, що не є платниками податку (крім фізичних осіб), та на користь платників податку, які оподатковуються за ставкою 0 відсотків згідно з п. 44 підрозділу 4 розділу XX "Перехідні положення" Кодексу. Для відображення таких операцій у додатку РІ до рядка 03 РІ Податкової декларації з податку на прибуток підприємств, затвердженою Наказом Міністерства фінансів України від 20 жовтня 2015 року № 897 (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 28 квітня 2017 року № 467) із змінами, внесеними наказом Міністерства фінансів України від 19.10.2018 № 842) передбачено рядок 3.1.11 розділу 3 «Різниці, які виникають при здійсненні фінансових операцій (стаття 140 розділу III Податкового кодексу України)».

Цивільно-правова відповідальність є однією з форм (видів) юридичної відповідальності, суть якої полягає у примусовому впливі на порушника цивільних прав та обов'язків шляхом застосування щодо нього санкцій, які тягнуть за собою додаткові невідгідні майнові наслідки, котра передбачена нормами Цивільного кодексу України та інших актів цивільного законодавства.

З урахуванням ст. 546, 549 Цивільного кодексу України, ст. 230 Господарського кодексу України неустойкою (штрафом, пенею) визнається сума санкцій, яку учасник господарських відносин зобов'язаний сплатити у разі порушення ним правил здійснення господарської діяльності, невиконання або неналежного виконання господарського зобов'язання.

При цьому Кодекс має власне визначення штрафної санкції (фінансової санкції, штрафу), якою у податкових відносинах вважається плата у вигляді фіксованої суми та/або відсотків, що справляється з платника податків у зв'язку з порушенням ним вимог податкового законодавства та іншого законодавства, контроль за дотриманням яких покладено на контролюючі органи, а також штрафні

санкції за порушення у сфері зовнішньоекономічної діяльності (пп. 14.1.265 п. 14.1 ст. 14 Кодексу).

Враховуючи зазначене, для цілей визначення різниць відповідно до пп. 140.5.11 п. 140.5 ст. 140 Кодексу враховуються штрафні санкції, нараховані у межах цивільно-правових договорів, укладених з іншими суб'єктами господарювання згідно з нормами цивільного законодавства. На суми штрафних (фінансових) санкцій та пені, нарахованих органами ДФС у зв'язку з порушенням платником податку вимог податкового законодавства та іншого законодавства, контроль за дотриманням яких покладено на контролюючі органи, фінансовий результат до оподаткування не збільшується.

Такі операції відображаються згідно з правилами бухгалтерського обліку під час визначення фінансового результату до оподаткування.

Регулювання питань методології бухгалтерського обліку та фінансової звітності здійснюється центральним органом виконавчої влади (Міністерством фінансів України), що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері бухгалтерського обліку, затверджує національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в державному секторі, інші нормативно-правові акти щодо ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності (п. 2 ст. 6 Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні").

Згідно з п. 52.2 ст. 52 Кодексу індивідуальна податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.